

ЗАЦВЕРДЖАНА

Пастанова
Міністэрства адукацыі
Рэспублікі Беларусь
_____ 20__ № _____

**АДУКАЦЫЙНЫ СТАНДАРТ
ВЫШЭЙШАЙ АДУКАЦЫІ
(АСВА 7-06-0222-03-2023)**

ПАГЛЫБЛЕНАЯ ВЫШЭЙШАЯ АДУКАЦЫЯ

Спецыяльнасць 7-06-0222-03 Археалогія

Ступень Магістр

УГЛУБЛЕННОЕ ВЫСШЕЕ ОБРАЗОВАНИЕ

Специальность 7-06-0222-03 Археология

Степень Магистр

**ADVANCED HIGHER EDUCATION
(MASTER STUDIES)**

Speciality 7-06-0222-03 Archaeology

Degree Master of Science

ГЛАВА 1

АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

1. Дадзены адукацыйны стандарт паглыбленай вышэйшай адукацыі па спецыяльнасці 7-06-0222-03 «Археалогія» (далей – адукацыйны стандарт) прымяняецца пры распрацоўцы вучэбна-праграмнай дакументацыі адукацыйнай праграмы магістратуры, вучэбна-метадычнай дакументацыі, вучэбных выданняў, інфармацыйна-аналітычных матэрыялаў.

Дадзены адукацыйны стандарт абавязковы для прымянення ва ўсіх установах вышэйшай адукацыі, якія рэалізуюць адукацыйную праграму магістратуры па спецыяльнасці 7-06-0222-03 «Археалогія».

2. У дадзеным адукацыйным стандарце выкарыстаны спасылкі на наступныя акты заканадаўства:

Кодэкс Рэспублікі Беларусь аб адукацыі;

Агульнадзяржаўны класіфікатар Рэспублікі Беларусь АКРБ 011-2022 «Специальности и квалификации» (далей – АКРБ 011-2022);

агульнадзяржаўны класіфікатар Рэспублікі Беларусь АКРБ 005-2011 «Виды экономической деятельности» (далей – АКРБ 005-2011).

3. У дадзеным адукацыйным стандарце прымяняюцца тэрміны, вызначаныя ў Кодэксе Рэспублікі Беларусь аб адукацыі, Законе Рэспублікі Беларусь ад 10 ліпеня 2012 г. № 425-З «О государственной инновационной политике и инновационной деятельности», а таксама наступныя тэрміны з адпаведнымі азначэннямі:

археалогія – навуковая гістарычная дысцыпліна, якая вывучае мінулае чалавецтва пераважна па матэрыяльных рэштках жыццядзейнасці людзей.

вынікі навучання – веды, уменні і навыкі (вопыт), якія магістрант, слухач (далей – магістрант) можа прадэманстраваць па завяршэнні вывучэння канкрэтнай вучэбнай дысцыпліны або модуля;

магістарская дысертацыя – самастойна выкананая навукова-даследчая работа, якая мае ўнутранае адзінства, прысвечаная вырашэнню тэарэтычнай, эксперыментальнай або прыкладной задачы адпаведнай сферы прафесійнай дзейнасці, якая сведчыць пра асабісты ўклад аўтара ў навуку і (альбо) практыку;

паглыбленыя прафесійныя кампетэнцыі (далей – ППК) – кампетэнцыі, якія фарміруюцца ў адпаведнасці з патрабаваннямі да выпускніка магістратуры і якія адлюстроўваюць яго здольнасць вырашаць інавацыйныя задачы прафесійнай дзейнасці ў адпаведнасці з атрыманай спецыяльнасцю;

прафілізацыя – варыянт рэалізацыі адукацыйнай праграмы магістратуры па спецыяльнасці, абумоўлены асаблівасцямі прафесійнай дзейнасці выпускніка, які засвоіў адукацыйную праграму магістратуры (далей – выпускнік магістратуры);

спецыялізаваныя кампетэнцыі – кампетэнцыі, якія фарміруюцца ў адпаведнасці з патрабаваннямі да выпускніка магістратуры і якія адлюстроўваюць яго здольнасць вырашаць спецыялізаваныя інавацыйныя задачы прафесійнай дзейнасці з улікам прафілізацыі адукацыйнай праграмы магістратуры па спецыяльнасці ва ўстанове вышэйшай адукацыі;

спецыяльнасць – комплекс або паслядоўнасць відаў адукацыйнай дзейнасці, спланаванай і арганізаванай для дасягнення мэт навучання на працягу бесперапыннага (працяглага) прамежку часу і ўключэння выпускніка ўстановы адукацыі ў вызначаныя віды эканамічнай дзейнасці на падставе атрыманай кваліфікацыі (АКРБ 011-2022);

універсальныя кампетэнцыі (далей – УК) – кампетэнцыі, якія фарміруюцца ў адпаведнасці з патрабаваннямі да выпускніка магістратуры і якія адлюстроўваюць яго здольнасць прымяняць паглыбленыя навукова-тэарэтычныя, метадалагічныя веды і даследчыя ўменні, а таксама сацыяльна-асобасныя якасці, якія адпавядаюць запытам дзяржавы і грамадства.

4. Спецыяльнасць 7-06-0222-03 «Археалогія» (далей – спецыяльнасць) ў адпаведнасці з АКРБ 011-2022 адносіцца да профілю адукацыі 02 «Мастацтва і гуманітарныя навукі», напрамку адукацыі 022 «Гуманітарныя навукі (акрамя моў)» і забяспечвае атрыманне ступені «Магістр».

5. Навучанне па спецыяльнасці прадугледжвае наступныя формы атрымання паглыбленай вышэйшай адукацыі: вочная (дзённая, вячэрняя), завочная, дыстанцыйная.

6. Асноўнымі відамі прафесійнай дзейнасці выпускніка магістратуры ў адпаведнасці з АКРБ 005-2011 з’яўляюцца:

72 Навуковыя даследаванні і распрацоўкі;

74909 Іншая прафесійная, навуковая і тэхнічная дзейнасць;

854 Вышэйшая і паслясярэдняя адукацыя;

856 Дапаможныя адукацыйныя паслугі;

91 Дзейнасць бібліятэк, архіваў, музеяў і іншая дзейнасць у галіне культуры.

Выпускнік магістратуры можа ажыццяўляць іншыя віды прафесійнай дзейнасці пры ўмове адпаведнасці ўзроўню яго адукацыі і набытых кампетэнцый патрабаванням да кваліфікацыі работніка.

ГЛАВА 2 ПАТРАБАВАННІ ДА ТЭРМІНАЎ АТРЫМАННЯ ПАГЛЫБЛЕНАЙ ВЫШЭЙШАЙ АДУКАЦЫІ

7. Тэрмін атрымання паглыбленай вышэйшай адукацыі ў дзённай форме складае 1 год.

Тэрмін атрымання паглыбленай вышэйшай адукацыі ў вячэрняй форме складае 1,5 года, у завочнай форме – 1,5 года, у дыстанцыйнай форме – 1,5 года.

8. Працаёмістасць адукацыйнай праграмы магістратуры складае 60 заліковых адзінак.

ГЛАВА 3 ПАТРАБАВАННІ ДА ВЫНІКАЎ ЗАСВАЕННЯ ЗМЕСТУ АДУКАЦЫЙНАЙ ПРАГРАМЫ МАГІСТРАТУРЫ

9. Выпускнік магістратуры, які засвоіў змест адукацыйнай праграмы магістратуры па спецыяльнасці, павінен валодаць універсальнымі, паглыбленымі прафесійнымі і спецыялізаванымі кампетэнцыямі.

10. Выпускнік магістратуры павінен валодаць наступнымі УК:

УК-1. Прымяняць метады навуковага пазнання ў даследчай

дзеинасці, генерыраваць і рэалізоўваць інавацыйныя ідэі;

УК-2. Вырашаць навукова-даследчыя і інавацыйныя задачы на аснове прымянення інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій;

УК-3. Ажыццяўляць камунікацыі на замежнай мове ў акадэмічным, навуковым і прафесійным асяроддзі для рэалізацыі навукова-даследчай і інавацыйнай дзейнасці;

УК-4. Забяспечваць камунікацыі, праяўляць лідарскія навыкі, быць здольным да камандаўтварэння і распрацоўкі стратэгічных мэт і задач;

УК-5. Развіваць інавацыйную ўспрымальнасць і здольнасць да інавацыйнай дзейнасці;

УК-6. Быць здольным да прагназавання ўмоў рэалізацыі прафесійнай дзейнасці і вырашэння прафесійных задач ва ўмовах нявызначанасці;

УК-7. Прымяняць псіхалага-педагагічныя метады і інфармацыйна-камунікацыйныя тэхналогіі ў адукацыі і кіраванні.

11. Выпускнік магістратуры павінен валодаць наступнымі ППК:

ППК-1. Валодаць сучаснымі метадамі археалагічных даследаванняў пры вывучэнні мінулага чалавецтва;

ППК-2. Арганізоўваць і праводзіць самастойныя палявыя навукова-даследчыя работы;

ППК-3. Выкарыстоўваць у гісторыка-археалагічных даследаваннях тэматычныя сеткавыя рэсурсы, інфармацыйна-пошукавыя сістэмы, лічбавыя сродкі візуалізацыі вынікаў навуковай дзейнасці.

12. Пры распрацоўцы зместу адукацыйнай праграмы магістратуры па спецыяльнасці на аснове дадзенага адукацыйнага стандарта ўсе УК і ППК уключаюцца ў набор патрабуемых вынікаў засваення зместу адукацыйнай праграмы магістратуры ў адпаведнасці з дадзеным адукацыйным стандартам.

13. Пры распрацоўцы зместу адукацыйнай праграмы магістратуры па спецыяльнасці ўстанова вышэйшай адукацыі прафілізуе адукацыйную праграму магістратуры з улікам тэматыкі даследаванняў і распрацовак арганізацый, якія маюць патрэбу ў падрыхтоўцы выпускнікоў магістратуры.

Найменне прафілізацыі вызначаецца ўстановай вышэйшай адукацыі самастойна і можа ўключацца ў найменні прыкладнага вучэбнага плана па спецыяльнасці, вучэбнага плана ўстановы адукацыі па спецыяльнасці.

14. Пералік вызначаных дадзеным адукацыйным стандартам УК можа быць дапоўнены ўстановай вышэйшай адукацыі з улікам прафілізацыі адукацыйнай праграмы магістратуры па спецыяльнасці, асаблівасцей прафесійнай дзейнасці выпускніка магістратуры.

Пералік спецыялізаваных кампетэнцый ўстанова вышэйшай адукацыі вызначае самастойна з улікам прафілізацыі адукацыйнай

праграмы магістратуры па спецыяльнасці, асаблівасцей прафесійнай дзейнасці выпускніка магістратуры.

Дадатковыя УК і спецыялізаваныя кампетэнцыі вызначаюцца на аснове патрабаванняў рынку працы, абагульнення замежнага вопыту, правядзення кансультацый з арганізацыямі, якія маюць патрэбу ў падрыхтоўцы выпускнікоў магістратуры, іншых крыніц.

Сукупнасць вызначаных дадзеным адукацыйным стандартам УК і ППК, а таксама вызначаных установай вышэйшай адукацыі дадатковых УК і спецыялізаваных кампетэнцый, павінна забяспечваць выпускніку магістратуры здольнасць ажыццяўляць не менш чым адзін від прафесійнай дзейнасці, вызначаны ў пункце 6 дадзенага адукацыйнага стандарта.

ГЛАВА 4 ПАТРАБАВАННІ ДА ЗМЕСТУ ВУЧЭБНА-ПРАГРАМНАЙ ДАКУМЕНТАЦЫІ АДУКАЦЫЙНАЙ ПРАГРАМЫ МАГІСТРАТУРЫ

15. Вучэбны план установы адукацыі па спецыяльнасці распрацоўваецца ў адпаведнасці са структурай, прыведзенай у табліцы 1.

Табліца 1

№ п/п	Найменне відаў дзейнасці магістранта, модуляў, вучэбных дысцыплін	Працаёміскасць (у заліковых адзінках)
1.	Тэарэтычнае навучанне	31–45
1.1.	Дзяржаўны кампанент: Метады археалагічных даследаванняў (<i>Метады палявых археалагічных даследаванняў, Тэорыя і метадалогія сучаснай археалагічнай навукі</i>); Даследчы семінар	9–16
1.2.	Кампанент установы вышэйшай адукацыі	23–34
2.	Вытворчая практыка	3–9
3.	Магістарская дысертацыя	12–20
	Усяго	60

16. Максімальны аб'ём вучэбнай нагрузкі магістранта не павінен перавышаць 54 акадэмічныя гадзіны ў тыдзень, уключаючы ўсе віды аўдыторнай і пазааўдыторнай работы, акрамя дадатковых відаў навучання.

Аб'ём абавязковых аўдыторных заняткаў, які вызначаецца ўстановай вышэйшай адукацыі з улікам спецыяльнасці, спецыфікі арганізацыі адукацыйнага працэсу, аснашчанасці вучэбна-лабараторнай базы, інфармацыйнага, навукова-метадычнага забеспячэння вызначаецца ў межах 16–24 аўдыторных гадзін у тыдзень. Для магістрантаў з ліку замежных грамадзян аб'ём аўдыторных заняткаў можа быць павялічаны ўстановай вышэйшай адукацыі.

У гадзіны, якія адводзяцца на самастойную работу па вучэбнай дысцыпліне, модулі, уключаецца час, прадугледжаны на падрыхтоўку да экзамену (экзаменаў) і (або) заліку (залікаў) па вучэбнай дысцыпліне, модулі.

17. Размеркаванне працаёмістасці паміж асобнымі модулямі і вучэбнымі дысцыплінамі дзяржаўнага кампанента, а таксама асобнымі відамі вытворчай практыкі ажыццяўляецца ўстановай вышэйшай адукацыі.

18. Вывучэнне агульнаадукацыйных дысцыплін «Філасофія і метадалогія навукі», «Замежная мова», «Асновы інфармацыйных тэхналогій» павінна забяспечваць фарміраванне, адпаведна, наступных кампетэнцый: прымяняць метады навуковага пазнання ў даследчай дзейнасці, генерыраваць і рэалізоўваць інавацыйныя ідэі; ажыццяўляць камунікацыі на замежнай мове ў акадэмічным, навуковым і прафесійным асяроддзі для рэалізацыі навукова-даследчай і інавацыйнай дзейнасці; вырашаць навукова-даследчыя і інавацыйныя задачы на аснове прымянення інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій.

Колькасць гадзін на вывучэнне агульнаадукацыйных дысцыплін плануецца ў адпаведнасці з праграмамі-мінімумамі кандыдацкіх экзаменаў і кандыдацкіх дыферэнцыраваных залікаў па агульнаадукацыйных дысцыплінах, зацверджанымі Міністэрствам адукацыі. Агульнаадукацыйныя дысцыпліны ўключаюцца ў пералік вучэбных дысцыплін модуля «Дадатковыя віды навучання» вучэбнага плана ўстановы адукацыі па спецыяльнасці.

Пералік вучэбных дысцыплін модуля «Дадатковыя віды навучання», якія асвойвае магістрант, вызначаецца ўстановай вышэйшай адукацыі.

19. Вытворчая практыка накіравана на замацаванне ведаў і ўменняў, якія атрыманы ў працэсе тэарэтычнага навучання пры засваенні адукацыйнай праграмы магістратуры, авалоданне навыкамі даследавання актуальных навуковых і прыкладных праблем, рашэння сацыяльна-прафесійных задач, прымяненне інавацыйных тэхналогій і іншае.

Від вытворчай практыкі вызначаецца ўстановай вышэйшай адукацыі з улікам прафілізацыі адукацыйнай праграмы магістратуры і відаў дзейнасці, на якія арыентавана адукацыйная праграма магістратуры. Практыкі ў рамках адной спецыяльнасці адукацыйнай праграмы магістратуры могуць мець розныя мэты і задачы (напрыклад, педагагічная, навукова-даследчыя, тэхналагічная).

20. Працаёмістасць кожнай вучэбнай дысцыпліны павінна складаць не менш за тры заліковыя адзінкі. Адпаведна, працаёмістасць кожнага модуля павінна складаць не менш за шэсць заліковых адзінак.

21. Пры распрацоўцы вучэбнага плана ўстановы адукацыі па спецыяльнасці рэкамендуецца прадугледжваць у рамках кампанента

ўстановы адукацыі модулі і вучэбныя дысцыпліны па выбары магістранта ў аб'ёме не менш за 20 працэнтаў ад кампанента ўстановы адукацыі.

22. Індывідуальны план работы магістранта распрацоўваецца навуковым кіраўніком магістранта сумесна з магістрантам і абмяркоўваецца на пасяджэнні прафілюючай (выпускаючай) кафедры.

Індывідуальны план работы магістранта распрацоўваецца на аснове вучэбнага плана ўстановы адукацыі па адпаведнай спецыяльнасці паглыбленай вышэйшай адукацыі, уключае праграму падрыхтоўкі магістарскай дысертацыі і кантрольныя мерапрыемствы.

23. Патрабаванні да зместу навукова-даследчай работы распрацоўваюцца прафілюючай (выпускаючай) кафедрай.

Падчас выканання навукова-даследчай работы ў магістрантаў фарміруюцца навыкі:

абагульнення і крытычнага аналізу вынікаў, атрыманых айчыннымі і замежнымі навукоўцамі, выяўлення і фармулявання актуальных навуковых праблем і мэт навуковага даследавання;

самастойнага правядзення бібліяграфічнай работы з выкарыстаннем сучасных інфармацыйных тэхналогій;

абгрунтавання актуальнасці, тэарэтычнай і практычнай значнасці тэмы навуковага даследавання, распрацоўкі плана і праграмы правядзення навуковага даследавання;

правядзення навуковага даследавання з прымяненнем сучасных метадаў і тэхналогій у адпаведнасці з распрацаванай праграмай падрыхтоўкі магістарскай дысертацыі;

распрацоўкі мадэляў даследуемых працэсаў, з'яў і аб'ектаў (выбар або мадыфікацыя існуючых мадэляў);

выбару метадаў і сродкаў распрацоўкі інструментарыя навуковага даследавання, збору, апрацоўкі, аналізу, ацэнкі і інтэрпрэтацыі атрыманых вынікаў;

прадстаўлення вынікаў праведзенага навуковага даследавання ў выглядзе навуковай справаздачы, артыкула, даклада, мадэлі, макета, праграмнага прадукту, патэнта, магістарскай дысертацыі, заяўкі на грант і іншага.

Змест магістарскай дысертацыі вызначаецца навуковым кіраўніком ў адпаведнасці з прафілізацыяй адукацыйнай праграмы магістратуры, тэматыкай яго магістарскай дысертацыі і замацоўваецца ў індывідуальным плане работы магістранта.

24. Коды УК і ППК, фарміраванне якіх забяспечваюць модулі і вучэбныя дысцыпліны дзяржаўнага кампанента, пазначаны ў табліцы 2.

Табліца 2

№ п/п	Найменне модуляў, вучэбных дысцыплін	Коды фарміруемых кампетэнцый
	Дзяржаўны кампанент	
1.	Метады археалагічных даследаванняў	УК-2, 6; ППК-1
1.1.	Метады палявых археалагічных даследаванняў	УК-3, 4, ППК-2
1.2.	Тэорыя і метадалогія сучаснай археалагічнай навукі	
2.	Даследчы семінар	УК-1, 5, 7; ППК-4

25. Вынікі навучання па вучэбных дысцыплінах, модулях (ведаць, умець, мець навык) вызначаюцца вучэбнымі праграмамі адукацыйнай праграмы магістратуры.

26. У прыкладных вучэбных праграмах па вучэбных дысцыплінах, модулях прыводзіцца прыкладны пералік вынікаў навучання.

27. Вынікі навучання павінны быць суаднесены з патрабаванымі вынікамі засваення зместу адукацыйнай праграмы магістратуры па спецыяльнасці (кампетэнцыямі).

28. Сукупнасць запланаваных вынікаў навучання павінна забяспечваць выпускніку магістратуры фарміраванне УК і ППК, вызначаных дадзеным адукацыйным стандартам, а таксама дадатковых УК і спецыялізаваных кампетэнцый, вызначаных установай вышэйшай адукацыі самастойна.

ГЛАВА 5

ПАТРАБАВАННІ ДА АРГАНІЗАЦЫІ АДУКАЦЫЙНАГА ПРАЦЭСУ

29. Рэалізацыя адукацыйнай праграмы магістратуры па спецыяльнасці ажыццяўляецца педагогічнымі работнікамі, якія:

займаюцца навуковай і (або) метадычнай работай;

валодаюць сучаснымі адукацыйнымі тэхналогіямі, у тым ліку інфармацыйнымі, неабходнымі для арганізацыі адукацыйнага і навукова-даследчыцкага працэсаў;

валодаюць асобаснымі якасцямі і кампетэнцыямі, якія дазваляюць эфектыўна арганізоўваць вучэбную і выхаваўчую работу з магістрантамі.

Кіраўніцтва магістарскімі дысертацыямі ажыццяўляюць педагогічныя работнікі, якія маюць вучоную ступень і (або) вучонае званне.

Для ажыццяўлення адукацыйнага працэсу могуць прыцягвацца спецыялісты рэальнага сектара эканомікі, дзейнасць якіх звязана са спецыяльнасцю, у адпаведнасці з заканадаўствам.

Педагогічныя работнікі, якія маюць вучоную ступень і (або) вучонае званне, павінны складаць не менш за 60 працэнтаў ад агульнай колькасці прафесарска-выкладчыцкага складу, які забяспечвае рэалізацыю адукацыйнай праграмы магістратуры па спецыяльнасці.

30. Установа вышэйшай адукацыі павінна мець:

матэрыяльна-тэхнічную базу, неабходную для арганізацыі адукацыйнага і навукова-даследчага працэсаў, самастойнай работы і развіцця асобы магістранта;

сродкі навучання, неабходныя для рэалізацыі адукацыйнай праграмы магістратуры (прыборы, абсталяванне, інструменты, вучэбна-наглядныя дапаможнікі, камп'ютары, камп'ютарныя сеткі, аўдыёвізуальныя сродкі і іншыя матэрыяльныя аб'екты).

Функцыянаванне інфармацыйна-адукацыйнага асяроддзя ўстанова вышэйшай адукацыі забяспечваецца адпаведнымі сродкамі інфармацыйна- камунікацыйных тэхналогій і павінна адпавядаць заканадаўству.

Магістранты з ліку асоб з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця павінны быць забяспечаны адаптаванымі друкаванымі і (або) электроннымі адукацыйнымі рэсурсамі.

31. Навукова-метадычнае забеспячэнне адукацыйнага працэсу павінна адпавядаць наступным патрабаванням:

вучэбныя дысцыпліны, модулі павінны быць забяспечаны сучаснай вучэбнай, навуковай, іншай літаратурай, вучэбнымі праграмамі, вучэбна-метадычнай дакументацыяй, інфармацыйна-аналітычнымі матэрыяламі, у тым ліку ў электронным выглядзе;

павінен быць забяспечаны доступ для кожнага магістранта да бібліятэчных фондаў, электронных сродкаў навучання, электронных інфармацыйных рэсурсаў (лакальнага доступу, аддаленага доступу) па ўсіх вучэбных дысцыплінах, модулях.

Навукова-метадычнае забеспячэнне павінна быць арыентавана на распрацоўку і ўкараненне ў адукацыйны працэс інавацыйных адукацыйных тэхналогій, адэкватных кампетэнтнасмаму падыходу (крэатыўнага і дыялогавага навучання, варыятыўных мадэляў самастойнай работы, модульных і рэйтынговых сістэм навучання, тэставых і іншых сістэм ацэньвання ўзроўню кампетэнцый і іншае).

Абавязковым элементам навукова-метадычнага забеспячэння адукацыйнага працэсу з'яўляецца размешчаны на афіцыйным сайце ўстанова вышэйшай адукацыі ў глабальнай камп'ютарнай сетцы Інтэрнэт каталог вучэбных дысцыплін, модуляў, які уключае ў сябе зручную ў выкарыстанні і актуальную інфармацыю, даступную для абітурыентаў на этапе правядзення ўступных іспытаў і для магістрантаў на працягу ўсяго перыяду навучання, прадстаўляецца на рускай і (або) беларускай мове і

англійскай мове. Апісанне кожнай вучэбнай дысцыпліны, модуля змяшчае кароткі змест, фарміруемыя кампетэнцыі, вынікі навучання (ведаць, умець, мець навык), семестр вывучэння вучэбнай дысцыпліны. модуля, прэрэквізіты, працаёмістасць у заліковых адзінках (крэдытах), колькасць аўдыторных гадзін і гадзін самастойнай работы, патрабаванні да бягучай і прамежкавай атэстацыі і яе формы. Аб'ём апісання кожнай вучэбнай дысцыпліны, модуля складае максімум адну старонку.

Установы вышэйшай адукацыі маюць права самастойна прымаць рашэнне аб фармаце каталога вучэбных дысцыплін, модуляў і паслядоўнасці прадстаўлення інфармацыі.

32. Патрабаванні да арганізацыі самастойнай работы вызначаюцца заканадаўствам.

33. Патрабаванні да арганізацыі ідэалагічнай і выхаваўчай работы вызначаюцца ў адпаведнасці з рэкамендацыямі па арганізацыі ідэалагічнай і выхаваўчай работы ва ўстановах вышэйшай адукацыі і праграма-плануючай дакументацыяй выхавання.

34. Канкрэтныя формы і працэдуры бягучай і прамежкавай атэстацыі па кожнай вучэбнай дысцыпліне распрацоўваюцца адпаведнай кафедрай установы вышэйшай адукацыі і адлюстроўваюцца ў вучэбных праграмах установы адукацыі па вучэбных дысцыплінах, модулях.

Для забеспячэння бягучай і прамежкавай атэстацыі магістрантаў ствараюцца фонды ацэначных сродкаў, якія ўключаюць тыпавыя заданні, заданні адкрытага тыпу, заданні камунікатыўнага тыпу, кантрольныя работы, тэсты, комплексныя кваліфікацыйныя заданні, тэматыку курсавых праектаў (курсавых работ), метадычныя распрацоўкі па інавацыйных формах навучання і кантролю за фарміраваннем кампетэнцый, тэматыку і прынцыпы складання эсэ, формы анкет для правядзення самаацэнкі кампетэнцый магістрантаў і іншае. Фонды ацэначных сродкаў распрацоўваюцца адпаведнымі кафедрамі ўстановы вышэйшай адукацыі.

Ацэначнымі сродкамі павінна прадугледжвацца ацэнка здольнасці магістрантаў весці пошук вырашэння новых задач, звязаных з недастатковасцю канкрэтных спецыяльных ведаў і адсутнасцю агульнапрынятых алгарытмаў.

ГЛАВА 6

ПАТРАБАВАННІ ДА ВЫНІКОВАЙ АТЭСТАЦЫІ

35. Выніковая атэстацыя ажыццяўляецца дзяржаўнай экзаменацыйнай камісіяй.

Да выніковай атэстацыі дапускаюцца магістранты, якія цалкам выканалі адпаведныя вучэбны план і вучэбныя праграмы.

Выніковая атэстацыя праводзіцца ў форме абароны магістарскай

дысертацыі.

Пры падрыхтоўцы да выніковай атэстацыі фарміруюцца кампетэнцыі, прыведзеныя ў табліцы 2 дадзенага адукацыйнага стандарта.

36. Выніковая атэстацыя пры завяршэнні асваення зместу адукацыйнай праграмы магістратуры дазваляе вызначыць тэарэтычную і практычную гатоўнасць выпускніка магістратуры да навукова-даследчай, педагагічнай, інавацыйнай дзейнасці і асваення адукацыйнай праграмы аспірантуры (ад'юнктуры).

37. Патрабаванні да структуры, зместу і аб'ёму магістарскай дысертацыі вызначаюцца ўстановай вышэйшай адукацыі на аснове дадзенага адукацыйнага стандарта і Правілаў правядзення атэстацыі студэнтаў, курсантаў, слухачоў пры засваенні зместу адукацыйных праграм вышэйшай адукацыі.

Пры падрыхтоўцы магістарскай дысертацыі магістрант павінен прадэманстраваць, абапіраючыся на атрыманыя веды і сфарміраваныя УК, ППК і спецыялізаваныя кампетэнцыі, уменне вырашаць на сучасным узроўні задачы прафесійнай дзейнасці, здольнасць інтэграваць навуковыя веды, навукова аргументаваць свой пункт гледжання.

Магістарская дысертацыя пры завяршэнні засваення зместу адукацыйнай праграмы магістратуры павінна быць накіравана на вырашэнне тэарэтычнай, эксперыментальнай або прыкладной задач, звязаных з археалагічным даследаваннем мінулага чалавецтва з выкарыстаннем матэрыяльных рэшткаў жыццядзейнасці людзей.

Магістарская дысертацыя павінна змяшчаць рэфератыўную частку і навукова-даследчую частку, якая адлюстроўвае ППК і спецыялізаваныя кампетэнцыі выпускніка магістратуры ў адпаведнасці са спецыяльнасцю. Навукова-даследчая частка павінна складаць не менш за 50 працэнтаў аб'ёму магістарскай дысертацыі.